

G M I N A
TRZEMESZNO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU SOŁECTWA TRZEMŻAL

w gminie Trzemeszno

Dokument sporządzony przez przedstawicieli

Grupy Odnowy Wsi (*imię i nazwisko*):

Andrzej Kołodziejczak,

Wojciech Pietras,

Michał Gwiazda

z udziałem moderatora/moderatorów (*imię i nazwisko*):

Anita Kubicka, Iwona Suszka

Czerwiec 2017 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI	5
SPRAWOZDANIE Z WIZJI W TERENIE	7
ANALIZA ZOSOBÓW	14
ANALIZA ZASOBÓW – część I	14
ANALIZA ZASOBÓW – część II	15
ANALIZA ZASOBÓW – część III	16
ANALIZA SWOT	19
WIZJA WSI	23
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI NA OKRES 12 MIESIĘCY	27

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi - sołectwa Trzemżał, biorących udział w warsztatach w Świetlicy Wiejskiej w Szydłowic w dniach 17-18.06.2017 r. w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”.

Odnowa wsi to :

- Idea w myśl której wieś pozostaje sobą
- metoda rozwoju obszarów wiejskich
- ruch społeczny,
- dąży do szeroko pojętej poprawy warunków życia na wsi i ekonomicznej niezależności wsi.

Odnowa wsi to proces kształtowania warunków życia ludzi na obszarach wiejskich, którego animatorem i podmiotem jest społeczność lokalna.

Cechy odnowy wsi:

- **kompleksowość** - rozwój jest efektem oddolnego określenia (z wykorzystaniem planowania strategicznego i przestrzennego) i realizowania całościowej wizji wsi, z myślą o zachowaniu jej tożsamości,
- **zaangażowanie** społeczności wiejskiej jako siły napędowej przemian,
- pomoc społecznościom wiejskim poprzez **systemy wsparcia** utworzone w tym celu przez gminę i region, zgodnie z przyjętymi priorytetami rozwoju i polityką wobec obszarów wiejskich,
- **specjalistyczne doradztwo** instytucji działających na rzecz wsi i rolnictwa,
- rozwój oparty o **siły i zasoby własne**,
- wykorzystanie **funduszy strukturalnych Unii Europejskiej**.

W toku prac na strategią rozwoju wsi zrealizowano zadania w trzech etapach:

I. Faza przed warsztatowa

Moderatorzy w osobach Anita Kubicka, Iwona Suszka w dniu 16 czerwca 2017 r. dokonali:

- ✓ wizji wsi,
- ✓ poznali zasoby wsi [dok. fot.],
- ✓ poznali grupę odnowy wsi,
- ✓ wykonane zostały karty diagnozy.

II. Faza warsztatowa

I dzień – 17 maja 2017 r., Świetlica Wiejska w Szydłowie:

- ✓ ustalono cechy wyróżniające - na podstawie analizy zasobów,
- ✓ dokonano analizy SWOT - analiza mocnych i słabych stron wsi oraz szans i zagrożeń płynących z otoczenia,
- ✓ określony został potencjał rozwojowy: w systemie kluczowych obszarów odnowy wsi: standard, jakość, byt, tożsamość,
- ✓ sformulowano wizję wsi - z wykorzystaniem cech wyróżniających, w odniesieniu do kluczowych obszarów odnowy wsi.

II dzień – 18 czerwca 2017 r., Świetlica Wiejska w Szydłowie:

- ✓ Zbudowano plan odnowy wsi – tzw. sołeckiej strategii rozwoju (program długoterminowy, wyczerpuje treść wizji, wykorzystuje cechy wyróżniające, eliminuje bariery),
- ✓ Zbudowano program krótkoterminowy.

III. Faza po warsztatowa

- ✓ przygotowanie materiałów do przyjęcia przez zebranie wiejskie,
- ✓ dopracowanie z udziałem koordynatora całości dokumentacji warsztatowej.

Grupa Odnowy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju.

Świetlica Wiejska w Szydłowie 17-18 VI 2017 r.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Trzemeszno

Sołectwo: Trzemżał

Liczba mieszkańców: 337

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
A	brak działań		istniejąc tylko rada sołectka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy	x	rozproszone działanie organizacji			
	działania spontaniczne	x	zawiązana grupa odnowy wsi	x	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	x
	porządkowanie wsi					
B	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	x	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	x				
Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)	x	systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	

D	Catościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)	x	stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)	x	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	x	wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	x
								kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
C	Zaawansowana	powszechna odnowa prywatnych posesji	x	animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	x	liczne stowarzyszenie odnowy wsi		promocja wsi	
								rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
								systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
								projektowanie działań (projekty)	
B	Catościowa	projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)	x	animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	x	liczne stowarzyszenie odnowy wsi	„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi	pozyskiwanie środków zewnętrznych	x
								proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
A	Catościowa	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x	skoordynowane działania organizacji obecnych we wsi	x	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	x
								projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x
A	Catościowa	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x	skoordynowane działania organizacji obecnych we wsi	x	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	x
								projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x

ukształtowane „centrum wiejskie”	młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń	mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju		
			świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)	rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem
			projekty kreujące „wieś tematyczną”	
			dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi	instrumenty wsparcia działań prywatnych

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Trzemiśl, 16 czerwca 2017 r.

Uczestnicy: Andrzej Kołodziejczak – Sołtys, Krystyna Mądra – przedstawiciel NGO, Edyta Kubiak – Sekretarz Gminy Trzemeszno, moderatorzy: Anita Kubicka, Iwona Suszka

Miejscowość Trzemiśl położona jest na pojezierzu gnieźnieńskim w południowo - wschodniej części woj. wielkopolskiego, pow. gnieźnieńskim i w gm. Trzemeszno. Miejscowość leży na wysokości 100 m n.p.m. w równinnym, bezleśnym terenie.

Wę wsi mieści się Zespół Szkół - Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, sklep spożywczy i rolniczy, stacja paliw, kościół, zakłady usługowe - sprzedaż opału, mechanika pojazdowa, usługi transportowe, skup trzody chlewnej oraz strażnica OSP i świetlica wiejska.

Trzemzał leży w centrum okolicy gdzie znajdują się gleby dobrych klas oraz rozwinięta jest wysokowydajna produkcja rolna i hodowlana. Sołectwo posiada dobrą sieć dróg asfaltowych ułatwiających dojazd do gospodarstw i pól.

W Trzemzalu znajduje się kilka obiektów zabytkowych. Są to: kuźnia z XIX wieku, budynek poczty z początków XX wieku, Dom Pań. ST. 10 Cz. Paluch z XIX oraz 2 budynki szkolne z XIX w. Przy skrzyżowaniu dróg Orchowo-Ostrowite znajduje się obelisk, który upamiętnia pobudowanie drogi do wsi Ostrowite z okazji 1000-lecia Państwa Polskiego.

Świetlica wiejska służy do spotkań wiejskich. Budynek umożliwi realizowanie projektów przez stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich Razem. W większości świetlica wiejska jest wykorzystywana na potrzeby kulturalno-bytowe dzieci i młodzieży. Również dla dorosłych są realizowane wyjazdy i wycieczki. W świetlicy odbywają się również turnieje sportowe, zajęcia z rękodziełnictwa i haftu w czasie ferii zimowych (uwzględniające również posiłki) dzięki środkom finansowym pozyskanym z Urzędu i z funduszu wspomagania rozwoju wsi.

W Trzemzalu funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich. Trzemzał ma również swoją jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej OSP Trzemzał o bardzo bogatej ponad 85 letniej historii. Koło Gospodyń Wiejskich działa nieprzerwanie do 1946 roku a od 2001 jako stowarzyszenie.

Powyższej wymienione organizacje działające na terenie sołectwa Trzemzał są inicjatorami licznych imprez integrujących oraz mobilizujących do działania lokalną społeczność jak np.: podsumowanie dożynek, wieczorki kamawałowe dla mieszkańców, straży. Koło Gospodyń Wiejskich ściśle współpracuje z OSP Trzemzał i Radą Sołecka

Krótką charakterystyka wsi: *(aktywność mieszkańców, funkcjonujące organizacje pozarządowe, infrastruktura, charakter zabudowy, fundusze)*

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Budynek zespołu Szkół - Szkoła Podstawowa i Gimnazjum

kościół

Boisko sportowe wraz z placem zabaw mieszczące się przy zespole szkół

SOLECKA STRATEGIA ROZWOJU dla sołectwa Trzemeszno w gminie Trzemeszno wypracowana przez GOW na warsztatach w ramach programu UMWW - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”

Remiza strażacka

budynek byłej kuźni

Kapliczka

Budynek świetlicy wiejskiej

Budynki po dawnych szkołach niemiecka [zdj. po lewej] i polska [zdj. po prawej]

Miejsce pamięci pochówku [cmentarz społeczności luterńskiej]

Kapliczka na rozwidleniu dróg

Data: 16 czerwca 2017 r.

Sporządziła: Iwona Suszka

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie lub w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

ANALIZA ZASOBÓW – część I

RODZAJ ZASOBU*	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓZ NIAJĄC E
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	X		
	stan środowiska		X	
	walory klimatu		X	
	walory szaty roślinnej	Brak terenów leśnych, nieliczne zadrzewienia	X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Brak istotnych obiektów	X	
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Występują liczne stada saren, pojawiają się lisy, zajęce, kuropatwy, bażanty		X
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rowy melioracyjne, stawy	X	
	wody podziemne	Występują pokłady wody na głębokości 60-100 metrów	X	
	gleby	Żyzne gleby klasy, z przewagą klasy III-IV		X
	kopaliny	Brak		
	walory geotechniczne	Brak		
KULTUROWY	walory architektury	Zabudowa zwarta, zagrodowa, wzdłuż drogi powiatowej oraz tzw. huby na peryferiach wsi. Występuje specyficzne budownictwo poniemieckie	X	
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Świetlica wiejska, zespół szkół, kościół, remiza strażacka, plac zabaw i boisko przyszkolne ze sztuczną nawierzchnią teren gminny do zagospodarowania pod budowę remizy Parking przy kościele i szkole		X

walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Sklep spożywczy, kuźnia, stacja benzynowa, budynki po byłych szkołach, oraz trzy sklepy z artykułami do produkcji rolnej		X	
zabytki i pamiątki historyczne	Budynek po byłej kuźni i dwa budynki po byłych szkołach, cmentarz poniemiecki z pamiątkowym krzyżem	X		
osobliwości kulturowe	Mieczysław Paluch- Powstaniec Wielkopolski	X		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół rzymsko-katolicki i dwie figury przydrożne Matki Bożej		X	
święta, odpusty, pielgrzymki	Święta kościelne zwyczajowo przyjęte, odpust parafialny		X	
tradycje, obrzędy, gwara	Dożynki, Lany poniedziałek, święto pyry, powitanie lata		X	
legandy, podania i fakty historyczne	Legenda związana z nazwą miejscowości, głosi iż trzech braci opuściło tą miejscowość i było im z tego powodu żal	X		
przekazy literackie	Dzieje Trzemeszna i Dzieje Ziemi Mogileńskiej	X		
ważne postacie i przekazy historyczne	Mieczysław Paluch	X		
specyficzne nazwy	Huby, Podwórze, Górka, Centrum		X	
specyficzne potrawy	Plenzy, żurek, kopytka, strudel		X	
dawne zawody	Brak			
zespoły artystyczne, twórcy	Brak			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

	RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓZ- NIAJĄC E
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Dostępna w niewielkim zakresie	X		
	działki pod domy letniskowe	Brak			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	Dostępne w niewielkim zakresie	X		
	pustostany mieszkaniowe	Brak			
	pustostany poprzemysłowe	Budynek po byłej zlewni mleka	X		
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoly, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Kuźnia	X		

INFRASTRUKTURA SPOLECZNA	plac publicznego spotkań, festynów	Boisko i plac zabaw teren przy świetlicy wiejskiej		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		X	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko przyszkolne		X	
	miejsca rekreacji	Boisko i plac zabaw		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Szlak Jerzego Waldorfa	X		
	szkoły	Zespół Szkół Szkoła Podstawowa i Gimnazjum		X	
	przedszkola	Szkoła z dwoma oddziałami przedszkolnymi		X	
	biblioteki	Przy Zespole Szkół		X	
	placówki opieki społecznej	Brak			
	placówki służby zdrowia	Brak			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Wodociąg wiejski, kanalizacji brak, przydomowe oczyszczalnie		X	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi powiatowe i gminne asfaltowe, oraz gminne śródpolne częściowo utwardzone		X	
	chodniki, parkingi, przystanki	Niektóre odcinki wymagają remontu Chodnik w centrum wsi, parking przy szkole, dwa przystanki z wiatami. Brak chodnika prowadzącego do szkoły i świetlicy		X	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Cała wieś posiada łącza światłowodowe		X	
	telefon komórkowy	Występuje. Okresowo występują problemy z zasięgiem niektórych sieci		X	
	inne	Brak			

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
GOSPODA RKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)		X	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty		X	
	gastrologia	Brak		

	miejsca noclegowe	Brak			
	gospodarstwa rolne	Gospodarstwa indywidualne Średnia wielkość gospodarstwa wynosi około 40 ha			X
	uprawy hodowle	Uprawa zbóż rzepaku buraków cukrowych, ziemniaki przemysłowe, kukurydza, hodowla trzody i bydła opasowego			X
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Obornik jako odpad przy tuczu, wykorzystywany jako nawóz organiczny w uprawach		X	
	zasoby odnawialnych energii	Słoma wykorzystywana do produkcji brykietu opałowego	X		
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki, dotacje celowe		X	
	środki wypracowywane	Praca własna mieszkańców przy remoncie remizy, świetlicy z wykorzystaniem własnego sprzętu		X	
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Proboszcz, dyrektor szkoły, nauczyciele, sołtys, przewodnicząca KGW, radny Rady Miejskiej		X	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Mieczysław Paluch	X		
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Brak			
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Agromir, P. W. Rolnik, Dębopól, Montbud	X		
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Dariusz Fryckowski, Mariusz Kielpiński	X		
	pracownicy nauki	Brak			
	związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Razem, OSP Trzemżał, Fundacja Nasza Wieś, UKS Lider		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Brak			
	współpraca zagraniczna i krajowa	Brak			

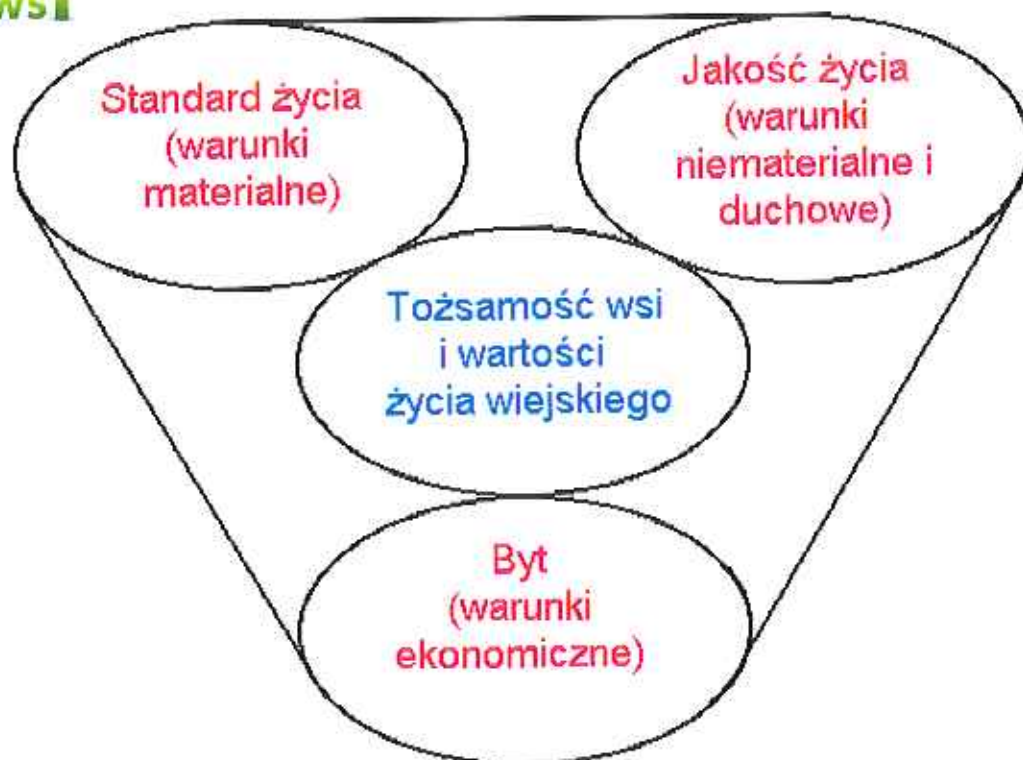
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Facebook, lokalna prasa	X		
	książki, przewodniki	Brak			
	strony www	Brak			

Obszar analizy SWOT: Określenie uwarunkowań, które będą wzięte pod uwagę przy realizacji konkretnych działań.

Wśród uwarunkowań powinniśmy uwzględnić:

- nasze mocne strony (ludzie, środki, tradycja i in.), na których opieramy konkretne działania,
- nasze słabe strony, które mogą utrudnić osiągnięcie sukcesu,
- korzystne uwarunkowania zewnętrzne, które możemy wykorzystać,
- zewnętrzne zagrożenia, które mogą utrudnić, a nawet uniemożliwić realizację niektórych zamierzeń.

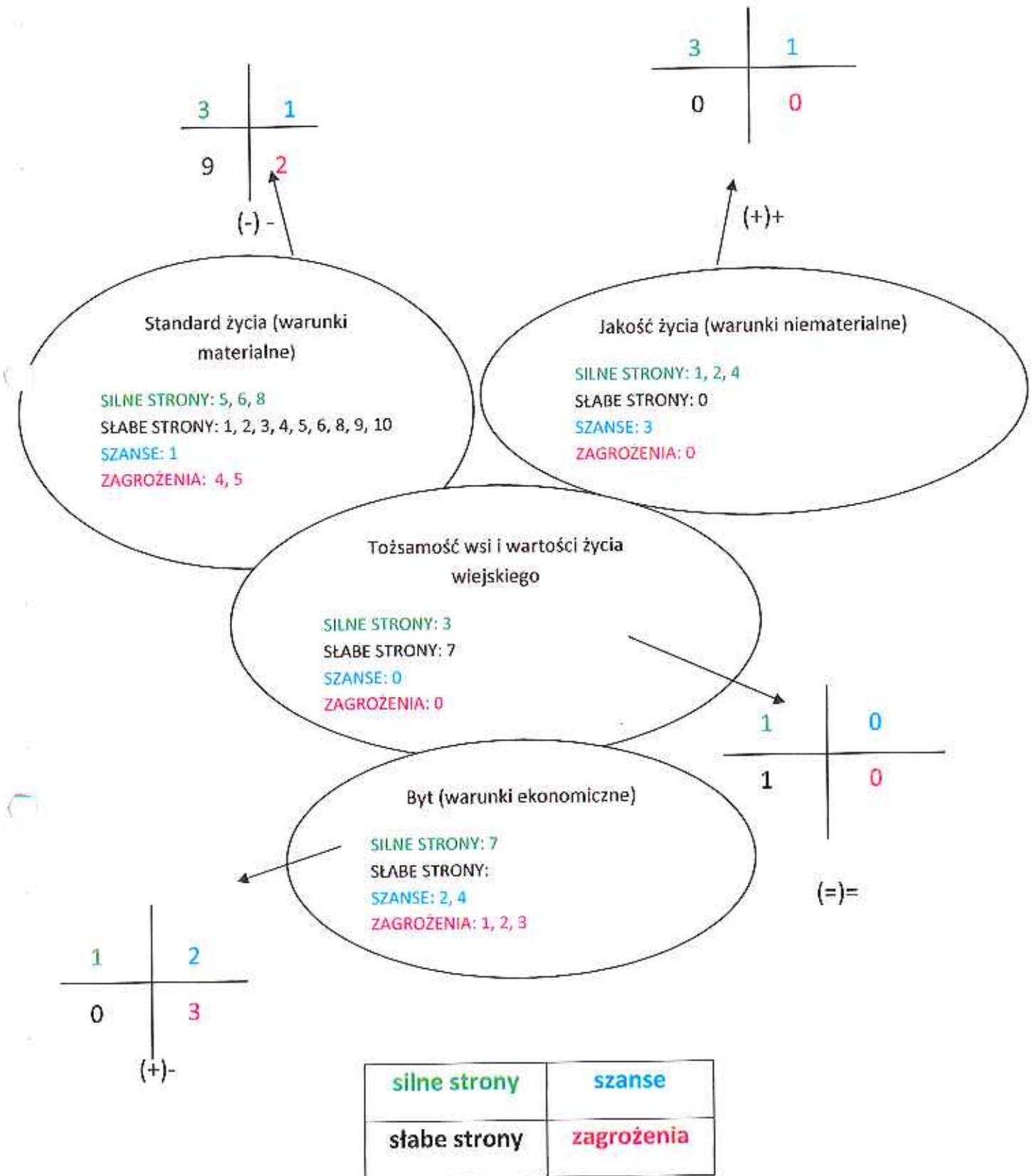
SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywni mieszkańcy J 2. Prężnie działające organizacje takie jak KGW, Rada Sołecka, OSP, Fundacja „Nasza Wieś” J 3. Jednorodna struktura społeczna. T 4. Zespół szkół, J 5. Świetlica Wiejska, S 6. Boisko sportowe, S 7. Fundusz sołecki. B 8. Powszechny dostęp do Internetu. S 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża odległość od większych aglomeracji, S 2. Brak chodników, S 3. Brak ścieżek rowerowych, S 4. Brak remizy dostosowanej do większego sprzętu, S 5. Brak pomieszczeń na przedszkole i żłobek, S 6. Brak kanalizacji i gazociągu. S 7. Zanieczyszczony cmentarz poniemiecki, T 8. Zła lokalizacja kuchni w świetlicy wiejskiej, S 9. Brak wyposażenia kuchni zgodnie z wymogami sanepidu, S 10. Brak mniejszej sali w świetlicy wiejskiej do organizacji szkoleń, warsztatów, spotkań, itp. S
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój i odnowę wsi. S 2. Promocja wsi, B 3. Napływ nowych mieszkańców, J 4. Środki finansowe zewnętrzne B 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Migracja młodych za pracą i nauką, B 2. Większa trudność w pozyskiwaniu funduszy unijnych, B 3. Niski poziom opadów wpływający na produkcję rolną, B 4. Duże natężenie ruchu kołowego, S 5. Halas. S

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

- **Standard życia:** Infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, infrastruktura, wyposażenie oraz stan posesji i budynków
- **Jakość życia:** Relacje sąsiedzkie współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia.
- **Byt:** Rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie przedsiębiorców producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.
- **Tożsamość wsi:** Kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i wieć międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, tradycyjne uprawy i hodowle, lokalna kuchnia i potrawy, tradycyjne zawody, szczególne formy pomocy sąsiedzkiej i zaangażowania w sprawy publiczne.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Z analizy potencjału rozwojowego wynika, że:

1. Neutralnym obszarem sołectwa jest **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego**. Mieszkańcy mają poczucie przynależności i tożsamości opartej głównie na dziedzictwie historycznym wsi. Tożsamość stanowić może „motor” napędowy przemian w Sołectwie. Zaleca się dalsze kultywowanie owego poczucia przynależności i budowania wspólnoty oraz edukację młodego pokolenia, bazującą przede wszystkim na walorach historycznych wsi.
2. **Standard życia** czyli warunki materialne sołectwa. Stosunkowo słabo wyposażona infrastruktura. Braki w infrastrukturze technicznej to brak infrastruktury rowerowej, chodników. Problemem dla mieszkańców jest brak remizy dostosowanej do potrzeb OSP oraz brak pomieszczeń na przedszkole i żłobek. Mieszkańcy planują wybudowanie remizy wraz z rozbudową świetlicy w celu połączenia obiektów służących społeczności lokalnej. Największym problemem w tym obszarze jest brak funduszy, a szansą na rozwój środki zewnętrzne.
3. Stosunkowo silna jest **Jakość [czynniki materialne]**. Dużym atutem sołectwa jest aktywność części mieszkańców. Zaleca się działania zmierzające do integracji wszystkich mieszkańców oraz włączanie ich w życie wsi i działanie na rzecz jej rozwoju.
4. Słaby jest też **Byt [czynniki niematerialne/ekonomiczne]**. Mieszkańcy czują potrzebę pobudzenia działań, mających na celu poprawę warunków bytowych. Sołectwo ma taką szansę i upatruje jej w środkach zewnętrznych i rozwoju drobnej przedsiębiorczości. Zaleca się przede wszystkim promocję miejscowości.

WIZJA WSI (hasłowa i opisowa):

WIZJA WSI: Wizja oznacza obraz przyszłego stanu jednostki, będący wyobrażeniem pożądaney przyszłości, zawierająca syntetyczny opis dążeń i aspiracji społeczności”

CECHY DOBREJ WIZJI:

- ✓ oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania co do przyszłości wsi (ludzie będą się z nią identyfikować),
- ✓ jest realna (osiągalna), bazuje na posiadanych ATUTACH, nie abstrahuje od BARIER,
- ✓ wzmacnia czynniki wyróżniające wieś,
- ✓ zawiera dźwignię rozwojową -> wskazuje mechanizm zdolny powodować rozwój wsi w zakładanym stopniu i skali,
- ✓ zawiera przyszłe funkcje wsi.

Wizja hasłowa:

Baju, baju, a w Trzemżalu żyje się jak w raju!

Wizja opisowa:

Trzemżał – wieś z przyszłością i swoją historią, gdzie żyje się spokojnie i bezpiecznie bo mamy chodnik i ścieżkę rowerową. Nasze dzieci od najmłodszych lat chodzą do nowoczesnego żłobka i przedszkola, a później do szkoły z salą gimnastyczną i boiskami sportowymi. Strażacy z OSP wjeżdżają nowoczesnym wozem strażackim z nowej remizy. Świetlica wiejska jest ogrzewana z nowoczesnej kotłowni przy remizie strażackiej i żłobku i przedszkolu. Świetlica posiada nowoczesnie wyposażoną kuchnię w nowej korzystnej lokalizacji oraz małą salę, w której organizowane są spotkania, warsztaty, szkolenia dla mieszkańców. Teren cmentarza poniemieckiego jest ogrodzony i uporządkowany i stanowi o pamięci naszych mieszkańców, o dawnych mieszkańcach Trzemżala.

Trzemżał wizytówką gminy Trzemeszno jest.

Wizja wsi (hasłowa): Baję, baję, a w Trzcimżalu żyje się jak w rajul

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. CELE	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?	
Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	<p>ZASOBY których użyjemy</p> <p>ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy</p>	<p>BARIERY Słabe strony jakie wyceliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy</p>		
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Kultywowanie lokalnej tradycji i historii	Zaangażowanie mieszkańców sołectwa	Promocja miejscowości	Cmentarz jest własnością gminy	
			<ol style="list-style-type: none"> 1. Uporządkowanie terenu cmentarza, 2. Ogrodzenie cmentarza. 	

B. STANDARD ŻYCIA

<p>1. Poprawa bytu mieszkańców i jakości ich życia</p>	<p>Praca mieszkańców wsi wraz z użyczeniem sprzętu Fundusz sołecki Fundusze zewnętrzne Teren pod budowę</p>	<p>Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Podniesienie jakości opieki nad dziećmi Poprawa zdrowia mieszkańców Poprawa ochrony środowiska</p>	<p>Brak środków finansowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa remizy strażackiej, 2. Budowa żłobka i przedszkola, 3. Budowa ścieżki rowerowej, 4. Budowa chodników, 5. Budowa łącznika świetlicy z remizą, 6. Doposażenie placu zabaw, 7. Budowa sieci kanalizacyjnej, 8. Budowa boiska trawiastego wraz z ogrodzeniem i sanitariatami, 9. Modernizacja kuchni świetlicy wiejskiej, 10. Rozbudowa świetlicy wiejskiej, 11. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej.
--	---	--	---------------------------------	--

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

<p>1. Zwiększenie integracji mieszkańców</p>	<p>1. Zaangażowanie mieszkańców 2. Fundusz sołecki 3. Środki zewnętrzne 4. Świetlica wiejska 5. Sponsorzy</p>	<p>1. Aktywność mieszkańców 2. Integracja mieszkańców 3. Poprawa jakości życia</p>	<p>1. Brak środków 2. Brak ścieżki rowerowej 3. Problem z aktywnością części społeczeństwa</p>	<p>1. Wyjazdy integracyjno-turystyczne, 2. Festyn Powitanie Lata, 3. Organizacja imprezy Święto Pyry, 4. Organizacja rajdu rowerowego, 5. Organizacja warsztatów kulinarnych i innych, 6. Organizacja ogniska dla dzieci i dorosłych, 7. Wyprawa piesza Nordic Waking.</p>
<p>D. BYT</p>				
<p>1. Promocja wsi</p>	<p>1. Internet 2. Informatyk</p>	<p>1. Promocja miejscowości 2. Dostęp mieszkańców do informacji o aktualnościach</p>	<p>1. Brak środków</p>	<p>1. Założenie strony internetowej, 2. Utworzenie strony sołectwa na portalu społecznościowym.</p>

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nam najbardziej zintegruje?	Poprawa życia mieszkańców	Prace remontowe przy remizie i świetlicy i wyposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej	Tak	Tak	3x4	II
Na czy nam najbardziej zależy?	Bezpieczeństwo	Budowa remizy OSP przy świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Zakup samochodu bojowego dla OSP	Tak	Tak	3x5	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Niepewność finansowania	Aplikowanie o środki finansowe zewnętrzne	Tak	Nie	3x1	V
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Integracja	Wspólne prace	Tak	Nie	3x2	IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Realizacja funduszu sołeckiego	Organizacja spotkań i wydarzeń sportowo – kulturalnych i innych	Tak	Tak	3x3	III
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł?	<p>Projekt 1: Budowa remizy OSP przy świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego;</p> <p>Projekt 2: Budowa ścieżki rowerowej i chodników</p> <p>Konkurs: Pięknieje Wielkopolska Wieś ogłaszanego w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi, Fundusz Sołecki</p>					

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi:
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

Andrzej Kołodziejczak

Kołodziejczak Andrzej

Wojciech Pietras

Pietras Wojciech

Michał Gwiazda

Gwiazda Michał

Podpis/podpisy moderatora/ów odnowy wsi:

Anita Kubicka ..... *Anita Kubicka* .....

Iwona Suszka ..... *Iwona Suszka* .....

Załączniki:

1. Listy obecności na warsztatach sołeckich
2. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD).

Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	SOŁECTWO	PODPIS
1.	Andrzej	Kołodziejach	Imenisz	
2.	Wojciech	Pietras	Trzemesz	
3.	Michał	Gwarda	Trzemesz	
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Stronach domoic
Data: 17 czerwca 2017 r.

Lp.	IMIĘ	NAZWISKO	SOŁECTWO	PODPIS
1.	Andrzej	Kołodziejach	Trzemeszno	<i>[Signature]</i>
2.	Wojciech	Piotras	Trzemeszno	<i>[Signature]</i>
3.	Michał	Gonopada	Trzemeszno	<i>[Signature]</i>
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

Prezenterka
Aneta
Kobiela
Luzna
Sank